

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo konsularne

Art. 1. W ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. poz. 1274, z 2016 r. poz. 1579 oraz z 2017 r. poz. 132) w art. 112 w pkt 6 w lit. b kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1138, z późn. zm.¹⁾).”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 21 kwietnia 2017 r.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1421 i 1650, z 2014 r. poz. 1863, z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 60 i 132.

UZASADNIENIE

W dniu 15 grudnia 2016 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, większością 434 głosów (głosowało 435 posłów) uchwalił, z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy, ustawę o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nadaje uprawnienia do ulg na przejazdy środkami komunikacji publicznej oraz do ulg na wejścia do muzeów i parków narodowych w Polsce uczniom: szkół prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, sekcji polskich i szkół europejskich oraz nauczycielom tych szkół.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z dnia 20 stycznia 2017 r. pod pozycją 132. Zgodnie z przepisem końcowym wejdzie w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia, tj. w dniu 21 kwietnia 2017 r.

Zgodnie z nową regulacją dokumenty poświadczające uprawnienie do korzystania z ulgowych przejazdów będą wydawane przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej właściwego ze względu na siedzibę szkoły. Wydawanie takich dokumentów, jak również przedłużanie ich ważności, powinno następować – z uwagi na cel przyznania tych ulg – nieodpłatnie. W obecnym stanie prawnym od pobrania opłaty może następować w takich przypadkach wyłącznie na wniosek strony.

Celem projektu jest uproszczenie sporządzania i wydawania dokumentów uprawnionym uczniom i nauczycielom przez zastąpienie procedury indywidualnej procedurą powszechną. Na podstawie jednoznacznego przepisu ustawy – Prawo konsularne, zawartego w art. 112, czynności wykonywane na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego nie będą podlegać opłatom konsularnym.

Brak wyłączenia tej czynności spod opłaty konsularnej będzie rodził obowiązek znowelizowania przez Ministra Spraw Zagranicznych rozporządzenia z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie opłat konsularnych (Dz. U. poz. 2237) i ustalenia opłaty dla czynności związanych z wydaniem i przedłużeniem ważności dokumentów. Powyższe

nie wydaje się zgodne z intencją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, będącego wnioskodawcą projektu ustawy przyjętej przez Sejm w dniu 15 grudnia 2016 r.

Przedkładany projekt ustawy jest dopełnieniem regulacji z dnia 15 grudnia 2016 r. zmierzającej do wzmacniania poczucia przynależności narodowej młodych ludzi, którzy z racji pochodzenia są związani z Polską, a obecnie mieszkają na stałe za granicą. Takiemu wzmocnieniu więzi powinno sprzyjać przyznanie dzieciom i ich nauczycielom – którzy, nie tracąc kontaktu z krajem, uczą się albo nauczają języka polskiego – prawa do ulg komunikacyjnych oraz ulgowego wstępu do muzeów i parków narodowych.

Proponuje się, by ustawa weszła w życie z dniem 21 kwietnia 2017 r., czyli w tym samym dniu, w którym wejdzie w życie ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. przyznająca dzieciom i nauczycielom ulgi w dostępie do publicznego transportu zbiorowego, a pośrednio także do muzeów i parków narodowych.

Zakres projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Nie była dokonywana ocena projektu przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo konsularne</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Zagranicznych</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Renata Szczęch, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Łasiński, Dyrektor Departamentu Konsularnego tel. 523-94-44</p>	<p>Data sporządzenia 29 marca 2017 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: UD234</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Uchwalona z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 132) nadaje uprawnienia do ulg na przejazdy środkami komunikacji publicznej oraz do ulg na wejścia do muzeów i parków narodowych w Polsce uczniom: szkół prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, sekcji polskich i szkół europejskich oraz nauczycielom tych szkół, zwanych dalej łącznie „osobami uprawnionymi”. Z dniem 21 kwietnia 2017 r. ustawa wprowadzi również zmianę ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. poz. 1274, z późn. zm.) w ten sposób, że uzupełni wykaz spraw załatwianych przez konsulów na podstawie odrębnych przepisów o wydawanie uczniom i nauczycielom dokumentów poświadczających uprawnienie do korzystania z ulgowych przejazdów – w związku z pobieraniem albo nauczaniem języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim – oraz przedłużanie ich ważności. Celem projektodawcy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. było nie tylko przyznanie ulg osobom uprawnionym, ale również nienakładanie na nie dodatkowych obowiązków, w tym obowiązku związanego z koniecznością wniesienia opłaty konsularnej za wykonanie czynności wydania lub przedłużenia dokumentu potwierdzającego prawo do ulgi. W uchwalonej ustawie nie znalazły się jednak stosowne przepisy wyłączające obowiązek pobierania opłat konsularnych za wydanie przedmiotowych dokumentów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo konsularne zawiera propozycję uzupełnienia art. 112 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne, zawierającego wykaz czynności wykonywanych przez konsula, które nie podlegają opłacie konsularnej, o czynności związane z wydaniem i przedłużeniem ważności dokumentów uprawniających do ulg określonych w przepisach ustawy.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw znajduje się w okresie *vacatio legis*. Przeprowadzenie w tym okresie nowelizacji ustawy – Prawo konsularne i jej wejście w życie z dniem 21 kwietnia 2017 r. spowoduje, że od dnia wejścia w życie przepisów o uprawnieniach do przejazdów ulgowych konsul będzie mógł wydawać dokumenty poświadczające prawo do ulgi bez konieczności pobierania opłaty konsularnej. Nie będzie zatem konieczne każdorazowe składanie do konsula wniosku o zwolnienie z tej opłaty, a także nowelizowanie rozporządzenia w sprawie opłat konsularnych.

Nie istnieją rozwiązania pozalegislacyjne pozwalające na osiągnięcie zamierzonego celu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak podobnych rozwiązań. Każdy kraj członkowski ma swobodę w ustalaniu zasad przyznawania ulg w zakresie opłat za czynności wykonywane przez swoich urzędników konsularnych, podobnie jak to było w przypadku przyznawania ulg przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego, wejść do muzeów i parków narodowych. W Polsce system ulg w tym zakresie stanowi element szeroko rozumianej polityki społecznej państwa, a kształt obowiązujących przepisów jest wyrazem wypracowanego w tym zakresie kompromisu społecznego i jest skierowany do niektórych grup społecznych. Państwa członkowskie UE mogą regulować te kwestie w odmienny sposób, kierując się własnym interesem narodowym.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dzieci i młodzież do ukończenia 18. roku życia, w okresie pobierania nauki	Ok. 134 tys. dzieci i młodzieży	MEN/dane zebrane we współpracy z placówkami dyplomatycznymi w 2013 r.	Możliwość bezpłatnego otrzymania dokumentu potwierdzającego uprawnienie

<p>języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą, zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, – szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, – sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw, – szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 10) 			<p>wynikające z ustawy do ulgowego przejazdu środkami transportu zbiorowego, wstępu do muzeów i parków narodowych.</p>
<p>Nauczyciele uczący języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkołach prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą, zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, – szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, – sekcjach polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw, – szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. 	<p>Brak danych</p>		<p>Możliwość bezpłatnego otrzymania dokumentu potwierdzającego uprawnienie wynikające z ustawy do ulgowego przejazdu środkami transportu zbiorowego, wstępu do muzeów i parków narodowych.</p>
<p>Konsulowie RP i urzędnicy konsularni</p>	<p>124 konsulów RP oraz ok. 460 urzędników konsularnych</p>	<p>MSZ</p>	<p>Konsulowie oraz działający z ich upoważnienia urzędnicy konsularni nie będą</p>

	upoważnionych do wykonywania czynności konsularnych		zobowiązani do pobierania opłat konsularnych za wydanie dokumentów poświadczających prawo do ulg oraz rozpatrywania wniosków o zwolnienie z opłaty, co znacząco usprawni proces wydawania tych dokumentów.
--	---	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Z uwagi na zakres i charakter regulacji projekt ustawy nie był skierowany do konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2017 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanych zmian nie będzie podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana zmiana ustawy stanowi uzupełnienie założenia wnioskodawcy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie przewidywała dodatkowych dochodów do budżetu państwa z tytułu wydawania dokumentów potwierdzających prawo do ulg określonych mocą tej ustawy. Także koszt związany z wydaniem takich dokumentów, szacowany na podstawie projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie wzorów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz trybu i terminów ich wydawania i przedłużania ważności, będzie nieznacznym i zostanie w całości pokryty w ramach środków pozostających w dyspozycji Ministra Spraw Zagranicznych.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Możliwość bezpłatnego uzyskania dokumentów uprawniających do korzystania z ulg przewidzianych w ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz niektórych innych ustaw.
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zapewnienie realizacji uprawnień wynikających z przepisów ustawy bez konieczności ponoszenia dodatkowych obciążeń finansowych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	-	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
<p>Komentarz: Wejście w życie ustawy pozwoli na skrócenie procedury wydania dokumentów poświadczających prawo do ulgi, z uwagi na brak konieczności rozpatrywania przez konsula każdorazowo wniosku o zwolnienie z pobierania opłaty konsularnej.</p>		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wzmocnienie więzi z Polską Polaków przebywających za granicą. Podstawowym celem ustawy jest jak najszersze korzystanie przez osoby uprawnione z prawa do uzyskania bezpłatnie dokumentu potwierdzającego prawo do ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego, wstępu do muzeów i parków narodowych, co powinno przełożyć się na częstsze odwiedzanie przez te osoby Polski.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowane wykonanie przepisów ustawy nastąpi z dniem jej wejścia w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		

Warszawa, 03 kwietnia 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.546.2017 / 7/msz

dot.: RM-10-40-17 z 31.03.2017 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo konsularne, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra
Spraw Zagranicznych
Renata Jacek
Podsekretarz Stanu

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Rady Ministrów

wpłynęło 03-U4-2017